

– I dag står 30.000–40.000 børn på venteliste til et dagpasningstilbud.

Der skal fastsættes en ret til et pasningstilbud efter et vist antal måneder svarende til længden af barselorlov, ligesom overgangen fra ét aldersbestemt tilbud til et andet skal sikres.

Som et minimum bør det i en overgangsperiode altid kunne oplyses, hvornår en plads kan stilles til rådighed for den pågældende, således at der eventuelt kan tilrettelægges alternative foranstaltninger i venteperioden.

Af den konkrete handlingsplan skal fremgå, hvorledes det gradvis kan sikres, at dette mål kan opfyldes.

– På uddannelsesområdet er et stykke af vejen nået. Der skal være plads til alle børn i folkeskolen, og der skal være plads til alle unge på gymnasier og erhvervsskoler. Men der gælder ikke tilsvarende regler for praktikpladser eller pladser i de videregående uddannelser.

Målsætningen må klart være, at de unge, der ønsker at gå videre med en uddannelse, ikke hindres i dette på grund af manglende pladser. Især i en situation med høj arbejdsløshed, ikke mindst blandt de unge, forekommer det meningsløst ikke at sikre alle unge, der ønsker uddannelse eller praktikplads, retten til dette.

Helt uforudsete udefra kommende forhold som f.eks. leverancestop, arbejdskraftmangel eller arbejdskonflikt kan naturligvis vanskeliggøre en planlagt gennemførelse af initiativer til afskaffelse af kødannelser og ventelister, og der må naturligvis tages forbehold herfor.

Ad C. En finansieringsreform, der forbedrer service og beskæftigelse

Bedre sikring af borgernes rettigheder behøver ikke at betyde højere skatter.

Men det vil kræve en anden prioritering og en mere hensigtsmæssig fordeling mellem stat, amtskommuner og kommuner og mellem passiv forsørgelse og aktiv indsats.

Når kommunernes økonomiske rammer beskæres samtidig med, at de skal betale en række lovboundne opgaver, bliver resultatet let, at de tvinges til at skære på de områder, der burde prioriteres højest.

Derfor oplever borgerne en række eksempler på forringet pleje for de gamle og længere ventelister til sygehuse og børnepasning samtidig med, at de ser staten udbetale understøttelse og bistand til flere hundrede tusinde mennesker, der ikke kan få lov at udføre et stykke arbejde.

Fra borgernes synspunkt er det interessante, hvad de skal betale i skat, og hvad de får for pengene. Om pengene betales til statskassen eller kommunkassen, er derimod i en given kommune fuldstændig ligegyldigt for den enkelte skatteyder.

Der skal gøres op med »kassesystemet«, hvor stat, amtskommune og kommuner skubber byrder over på hinanden.

Det er en helt afgørende forudsætning for, at den offentlige service kan udbygges og kødannelse og ventelister afvikles, at der gennemføres omstillinger og fornyelser i den offentlige sektor præget af større frihed, flere eksperimenter og større tilfredshed hos borgerne. Det betyder, at der naturligvis som led i denne proces må gennemføres omflytning af personale og tilpasning af de enkelte institutioners bemanding. Men det er urimeligt, at »kassesystemerne« er indrettet således, at kommuner og amtskommuner i denne forbindelse kan blive tvunget til at nedlægge stillinger eller endda til at fyre medarbejdere, der gør et dygtigt og nødvendigt arbejde – med det resultat, at statens udgifter til dagpenge og kontanthjælp øges med næsten det samme beløb, som kommunerne sparer.

Problemerkens omfang nødvendiggør, at der gennemføres ændringer i finansieringssystemet, i hvert fald i forhold til indsatsen på højt prioriterede områder.

På mange områder er det således i den nuværende beskæftigelsessituation uhyre billigt for de offentlige »kasser« at finansiere driften i forbindelse med en til aflønning af flere ansatte og sparede udgifter forbedret service i forhold til borgerne. På børnepasningsområdet opvejes forskellen mellem merudgifterne til aflønning af flere ansatte og sparede udgifter til dagpenge og kontanthjælp således næsten af forældrebetalingen.

Som systemet er i dag, skal »kommunekasserne« imidlertid dække alle merudgifterne, mens »statskassen« hæster hovedparten af de modgående besparelser.

For at løse op for disse blokeringer for kommunernes/amtskommunernes muligheder og tilskyndelse til at fastholde/forbedre servicen i forhold til borgerne må det konkret overvejes at indføre flere aktivitetsafhængige elementer i de kommunale tilskudsordninger.

Kommuner og amtskommuner skal sikres økonomiske muligheder for at leve op til de overordnede målsætninger for den offentlige service. Folketing og regering skal være sig deres økonomiske ansvar bevidst.